

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 3. Fridericus Palatinus ex arce Regia in Silesiam profugus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII. A. C. 1620. Tribunos & gregarios milites quamplurimos: vexilla militaria ultra centum erepta unacum Friderici Palatini prætoriano, in quo expressa erat cælestis Sphæra cum hac inscriptione: *Divertinescio*: Tormenta decem grandiora, & apparatus bellici, curruum, sarcinarumque ingens copia Victoribus cessit. Ex parte vero Catholicorum gloriose occubere Baro Peterffemius, Ferdinandus Halfridus, Comes Meggavius, Rechbergius, & Carattæus Neapolitanus præter ducentos, & vix amplius, milites gregarios. Tantulo impendio tam ingens victoria stetit: vulnerati numerabantur plures aliquanto, sed levius, gravioribus tamen affecti plagis vix plures centum, atque inter eos Wahlius Comes, & Godefridus Papenheimius, qui inter cadavera repertus, atque in castra Bavarica relatus, magno hostium in futurum malo convalluit. Postea Hispani ductore Spinola Fridburgum, arcem Rüdelseimsem, & Münzbergensem necnon Wezlariam, Gelenhusium pluraque alia loca victoribus armis suis subjecerunt.

§. III.

*Fridericus Palatinus ex arce Regia
in Silesiam profugus.*

Inter

Inter hæc Fridericus Palatinus, intel-
 lecta suorum clade hyemalis sui Re-
 gni finem, exitiumque imminere, pro-
 be prospexerat; propudiosæ autem hu-
 jus fortis Authores hic Princeps alio-
 qui naturæ dotibus & indole commen-
 dabilis, præcipuos habuit Abrahamum
 Scultetum Prædicantem, & Camera-
 rium Pseudo-politicum, quorum con-
 filiis corruptus Elector Deo fidem, Tem-
 plis reverentiam, Cæsari Regnum &
 obsequium, Catholicis Religionis liber-
 tatem, & Ecclesiasticis bona eripere
 attentabat, ac in se vindicis Dei iram
 provocabat, prout ipse Christianus Prin-
 ceptus Anhaltinus in sua ad Fridericum
 epistola haud obscure his verbis innue-
 bat. „Deus, qui ad voluntatis suæ
 „stateram humanos casus ponderat, fla-
 „gellum suum extendit contra nostras
 „impietates, offensas, & enormitates,
 „quarum nos omnes rei sumus, & me-
 „rito redarguimur. Hic idem Deus
 „militum nostrorum potissimos ita ani-
 „mis destituit, ut vix credibile sit, quod
 „tam gravi ac subitaneo terrore plus-
 „quam sæmineo, in unico momento
 „tot millia hominum, quos paulo ante
 „strenuos, sui que officii memores de-
 „prehenderam, deprimi potuerint; vix
 „enim in hostis conspectum venerant,
 „injussi sclopos in aerem explodebant.

Sæc. XVII.

A. C. 1620.

*Gramond.
Hist. Franc.**Becman.
Anhalt. Hist.
p. 5. l. 3. c. 1.
S. 33.*

Sæc. XVII. „moxque metu obruti, laxis habenis
 A. C. 1620. „fuga dilapsi sunt, quin amplius cohiberi
 „possent. „ Proximæ autem ruinæ Fri-
 derico præludebat immodicus Elisa-
 bethæ uxoris suæ fastus, ac blasphe-
 ma in Christi imaginem impietas; præ-
 terquam enim, quod Christi e Cruce
 pendentis Statuam e ponte Pragensi
 (frustra quidem ob tumultus popu-
 laris metum) dejici postulasset, insu-
 per quotiescunque per pontem transire
 cogebatur, ne hanc imaginem conspi-
 ceret, averso vultu impiam hanc vo-
 cem protulit: *Nolo Balneatorem istum
 nudum vel semel aspicere*: Huic insuper
 accessit sensim non modo ab Elisabetha,
 sed ab ipsomet Friderico alienatus sub-
 ditorum animus: Proceres enim, qui
 novas in Austria Præfecturas, & im-
 mentos ex Anglia thesauros sibi a no-
 vo Rege pollicebantur, spe sua frustrati
 ab eo alienabantur: vulgus quoque in-
 commoda belli, tributorum gravitatem,
 & hostilem æque ac proprium militem
 per viscera Regni grassantem tacite
 execrabantur, Lutheranis insuper Tem-
 plorum & Christi Crucifixi imaginum
 devastatio displicebat (*): haud parum
 etiam

*Const. Pe-
 regr. Bucq.
 itin. quadr.
 pag. 158.
 Theatr. Eu-
 rop. tom. I.
 p. 280.*

(*) Hanc in rem Weismanus in sua Hist.
 Eccl. Sæcul. XVII. licet ipsemet ejusdem esset
 sectæ,

etiam novi hujus Regis contemptus augebatur, ex eo, quod sese nimis familiarem & sæpius ultra Regium fastigium redderet, Pragæ etiam cum sæce populi publice se lavare visus: Ex neglectus & contumacia adversus eum ejusque jussa oriebantur, necnon confusa consilia: pecunia, aliaque ad bellum necessaria perperam administrata, miles disciplinæ insolens, ignavus, ad imperia Ductorum piger, & ob tardius soluta stipendia fremens: Insuper minus affecti Palatino, præsertim Centuriones ac Ordinum Magistri majori parte Pragæ morabantur, officiis suis neglectis: Nobilibus etiam Mulieribus Bohemis haud levis offensionis occasio fuit, quod Palatinæ Nobiles nudis pectoribus incedere non erubescerent. Has ob causas in recenti potentia dilabentis ignominia, varie rumor de Friderico quandoque verus, sæpe etiam maledicus

Sæc. XVII.
A.C. 1620.

Puffendorff.
l. 1. §. 33.
Lud. Camer.
Epist. p. 32.

sectæ, de Prædicante tamen Sculteto hæc habet pag. 859. *eo nomine reprehenditur, quod in arce Pragensi sub imbecillitate & incerta Regiminis Domini sui initia Iconoclastem continuo egerit, omnesque imagines inde projecit, inevitabili cum scandalo Papistarum, & Lutheranorum, imo & imminutione amoris & affectus in Regem novum.*

Sæc. XVII. Sæc. 1620 cus spargebatur. Referunt nonnulli, eum infausti prælii die a quodam Belliduce suo invitatum, ut in Stellatum nemus veniret, & spectaret aprorum venatum, alludens in Bavaros & Bucquoios, ipsum vino se jocisque dedisse, admonitum vero de strage suorum, exhausto poculo, crySTALLUM illam e fenestra projecisse, his verbis: *Qui casus est hujus vitri, idem sit & Regni nostri!* Præterea Gramondus Austriacæ Domui parum propensus Scriptor de Friderico hæc habet: *Plane indignus Fridericus, qui per suffragia in Regem legeretur; Decretorium illi erat Pragense prælium: quis credat, quo tempore conferebantur pro ipso manus, Ludicris Pragæ intentum fore & tripudiis inter fæminas? postquam instructæ in prælium acies, recipit se Fridericus effæminatus homo in urbem, sub cujus muris agebatur de summa rei Palatinæ, de Corona Bohemica, de Imperio Occidentis: certe vel hoc uno tam iniquæ electionis indicio, digni Bohemi, qui jure electivo privarentur, si quod habuerant.*

l. 4. p. 254.

Ut ut sit de acerbiori hac Gramondi censura, id omnino certum est, quod Fridericus, suadentibus Turriano Seniore & Hocheloe, qui desperata victoria, mature se Pragam contulerat, ad Bavarix Ducem Legatos miserit, viginti quatuor horarum spatium peti-
turos,

turos, tentandæ compositioni. Cum Sæc. XVII.
autem hic octo duntaxat horas conce- A. C. 1620.
deret, ea lege, ut Fridericus Regno
Bohemiæ, annexisque Provinciis cede-
ret, ac interim ad Cæsaris obsequium
reverteretur, hic desperatis rebus, &
male feriatorum consilio delusus, & ne
a Bohemis Cæsari traderetur, veritus,
eadem adhuc die noctis beneficio e Re-
gia Pragenfi arce unacum uxore & li-
beris in Pragam veterem, altera vero
die convalatis, quantum per festinatio-
nem licuerat, rebus raptim Praga ex-
cessit, corona & insignibus regni una-
cum Archivio relictis. Inde comitan-
tibus eum Principe Anhaltino Seniore,
Comite Turriensi & aliquibus Bohemiæ
Dynastis Wratislaviam in Silesia con-
tendit. Silesios ad constantiam horta-
tus, spe facta, res suas afflictas mox
aliorum Principum ope reparatum iri.
Ast cum Moravos jam Cæsaris se cle-
mentix commisisse, ac Silesios Saxoni
ad deditonem invitanti aures præbere
intelligeret, Berolinum, & inde ad
Batavos una cum Vinariensi Duce con-
cedere statuit, decrefcente hyemis a-
fperitate per Westphaliam Hamburgum
delatus: ubi ab Hollandiæ Ordinibus
perhonorifice exceptus, & in Palatio
Henrici Principis diversatus est, nec-
non singulis Mensibus decem floren-
rum

*Newill. hist.
d' Holland.
tom. I.*

Sæc. XVII. rum millia ad sui, suorumque sustentationem a Republica recepit, frustra implorato Jacobi I. Soceri sui auxilio, misso etiam incassum in Angliam Joachimo Rusdorffio. Ad tam miseram denique conditionem redactus erat Fridericus paulo ante Palatini Comes, & S. R. I. Elector, nunc per ludibrium dictus *Rex solstitialis, Rex Zephyricus seu hyemalis*. Præterea Periscelidem adamantibus intexam, quæ Friderico fugam acceleranti exciderat, Guilielmus Verdugus invenit, eamque Maximiliano Duci velut opimum spoliolum obtulit. Paulopost Turcarum Imperatorem instigante Proto-Vezirio, ducenta armatorum millia in opem Friderico obtulisse, hunc vero ejusmodi auxilia detrectasse, referunt Protestantium scriptorum nonnulli.

*Pap. Rev.
Germ. epitome p. 10.
Lotich. l. 9.
c. 3. p. 253.*

§. IV.

Pragæ deditio, & Victorum ingressus.

*Annal. Boic. p. 3. l. 5.
le Blanc. Hist. de Bav. t. 4.
Carafa l. c.* Postquam rebellis exercitus vires unico lapsu prociderant, minoris Pragæ Cives a suo Rege derelicti, & a Directoribus turpiter delusi, nulla mora aliquot ex Optimatibus ablegarunt, qui Maximiliano Duci victoriam, adventumque gratulati, claves urbis offerrent,